

Verksamhetsberättelse 2019

Innehåll

Inledning: Reflektion från Interim styrelse 2

Beskrivning av verksamhet

Övergripande målsättningar, handlingsregler och visioner

Verksamhetsåret 2019

Ekonomi

Medlemmar

Styrelsemöten

Stadgeenligt årsmöte

Språk

Genusfördelning

Media

Sammanfattning av verksamhet 2019

Förtroendevalda 2019 – 2020

Förvaltning och verksamhet i olika samiska organisationer, stiftelser

Bilagor

1:2 Förtroendevalda

2:2 Ekonomisk redovisning

Inledning Reflektion från tillfällig styrelsen rörande Verksamhetsåret 2019 - 2020

En tillfällig styrelse bildades den 7 januari år 2020. Vi denna tillfälliga styrelse vill inleda 2019 års verksamhetsberättelsen med reflektioner utifrån vår erfarenhet av den här perioden i fråga om organisation, ekonomi och framtid.

Landsmötet i maj 2019 bjöd på en viss turbulens i samband med valet av styrelseledamöter.

Den senare halvan av verksamhetsåret 2019 fram till början av år 2020, har i sin tur påverkats av ett stort antal avhopp från den valda styrelsen: I slutet av 2019 avsade sig två ledamöter sina uppdrag av personliga skäl. Den 6 januari meddelade ordförande, och senare samma dag en ledamot och en suppleant att de lämnar styrelsen, samtliga angav personliga skäl som orsak.

Styrelsen hade i början av januari förlorat en ordförande, tre ledamöter och en suppleant. Kvar i styrelsen fanns nu, med undantag av två personer, endast ledamöter och suppleanter invalda vid Landsmötet i maj.

Den 7 januari år 2020 hölls ett telefonmöte, där en representant från valberedningen också närvarade.

Vi valde, trots stor tvekan att bilda en tillfällig styrelse, fram till kommande Landsmöte som endast låg några månader bort. Vi ville undvika att skapa onödigt arbete och ytterligare kostnader för Riksorganisationen.

Vi fattade samtidigt det självklara beslutet att lämna våra platser till förfogande i och med Landsmötet 2020!

Hösten 2019 var förhållandevis krävande. Bland annat drogs vi med ett begränsande ekonomiskt underskott med anledning av Landsmötet och stora och oförutsedda utgifter i samband med detta. Något som delvis täcktes upp av en utbetalning den 30 december från Sametinget för deltagande i deras aktiviteter.

I september kontaktades Same Ätnams dåvarande ordförande av Sametingets Kulturnämnd (SKN). Som bjöd in Same Ätnams (SÄR) styrelse tillsammans med Svenska Samers Riksförbund (SSR), i egenskap av stiftelsebildare till ett möte rörande Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji (SSD). Inbjudna var även Sameslöjdstiftelsens styrelse.

Under mötet beskriver Kulturnämnden en situation som de upplevde inte medgav att de beviljar nya verksamhetsmedel till Sameslöjdstiftelsen. Det krävs en förändring menar nämnden, och har därför vänt sig också till oss som bildat Sameslöjdstiftelsen.

En stiftelse är en associationsform som varken medger insyn eller möjlighet att påverka för stiftelsebildarna. Detta lämnar ett mycket begränsat handlingsutrymme. Samtidigt är Sameslöjdstiftelsen är en oerhört viktig institution, inte bara för Riksorganisationen Same Ätnam, utan också för det samiska samhället i stort. Det råder därför konsensus i styrelsen att vi, av en rad olika anledningar måste agera. Det är en konfliktfri men än dock segdragen och delvis smärtsam process som pågår fram till januari 2020 och leder fram till det brev vi då sände till Sametingets Kulturnämnd, Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodjis styrelse samt för kännedom till Svenska Samers Riksförbund.

Som ”inkastad” interim styrelse har vi efter bästa förmåga försökt sätta oss in i styrelsearbetet.

Ekonomi har varit en akut och prioriterad fråga. Den administrativa tjänst som upphandlats från Gaaltjie har vi sett oss tvungna att avsluta, då vi ansåg den vara för dyr, framförallt då de inte levererat enligt det avtal som tidigare upprättats. Vi har ännu inte hittat en fungerande permanent lösning på frågan om posthantering etc. Vi har arbetat för att skapa en enkel struktur för dokument och handlingar. Vi har förenklat hemsidan och en plan har varit att mer information, bilder och berättelser från Same Ätnams rika historia skall finnas där.

Riksorganisationen Same Ätnam har en viktig roll att fylla i det samiska civilsamhället, som representant för alla samer oavsett tillhörighet eller bakgrund. Vår förhoppning inför det kommande verksamhetsåret är att den styrelse som Landsmötet väljer, oavsett sammansättning, får förtroende och arbetsro för att arbeta framåtsyftande och visionärt. Att vi medlemsföreningar, enskilda medlemmar, de av Landsmötet valda representanterna och styrelse som tillsammans bildar Riksorganisationen Same Ätnam arbetar tillsammans

Vi vill med detta tacka önska den nya styrelsen all lycka till med arbetet inför framtiden!

Marita Granström tf. ordförande, **Joakim Påve**, kassör, **Margareta Påve**, tf sekreterare, **Inger Jansson**, ltf edamot **Veronica Ekeke**, ledamot, **Liz-Marie Nilsen**, tf ledamot

Beskrivning av verksamheten

Riksorganisationen Same Ätnam (RSÄ) har sedan bildandet år 1945 varit en central och viktig aktör i det samiska civilsamhället. Riksorganisationen Same Ätnam skall verka för ett rikt och levande samiskt civilsamhälle och föreningsliv, samt aktivt arbeta för att stimulera och stödja samisk kultur och samiska näringar. Vidare skall Riksorganisationen verka för att majoritetssamhället både ges insikt i och erkänner det samiska samhället, dess historia och de samiska rättigheterna, liksom att internationella överenskommelser om urfolk och självbestämmande för folk i världen ratificeras och implementeras. Detta arbete för samiska rättigheter ska så långt som möjligt inte bedrivas på sådant sätt att det skadar andra samer eller samiska intressen. Detta omfattande arbete möjliggörs genom:

1. Sameföreningar och medlemmar
2. Förvaltning och verksamhet i olika samiska organ
3. Kulturfrämjande insatser, opinionsbildning och som remissinstans
4. Drift, förvaltning och utveckling av Riksorganisationen Same Ätnam
5. Duedtie, Duöjjie, Vätnoe, Duodji, Duodje, Sameslöjden

Våra verksamhetsområden medför ett omfattande ansvar gentemot det samiska samhället, och ställer stora krav på Landsmötet, dess styrelse och dess valda representanter i de olika organen. Ett arbete som förutsätter Landsmötets, Styrelsens och Representanternas förmåga att arbeta långsiktigt och uthålligt med integritet och saklighet i förhållande till uppdraget.

Till grund för riksorganisationens verksamhet ligger organisationens Målsättnings- och Handlingsprogram, samt beslut fattade av Riksorganisationen Same Ätnams Landsmöte.

Riksorganisationen Same Ätnams högsta beslutande organ är Landsmötet. Styrelsen ansvarar på uppdrag av Landsmötet för den löpande verksamheten. Ombud valda av Landsmötet representerar Riksorganisationen Same Ätnam i de organisationer, stiftelser och andra organ som Riksorganisationen äger representation i.

Övergripande målsättningar och visioner

Se *Visions- och målsättningsprogrammet* antaget av Landsmötet år 2016. Finns på vår hemsida.

Verksamhetsberättelse för Riksorganisationen Same Ätnam år 2019

Ekonomi

År 2019 innebar ett nettoresultat om -708,71 sek, samt +80 562,67 sek i Slöjdfonden

Medlemmar

Antal kollektivt anslutna medlemmar är svårt att uppskatta men kan antas ligga över tusen då vi har 10 sameföreningar som är medlemmar.

Same Ätnams medlemsmatrikel består av 78 medlemmar. Praxis är att ta bort medlemmar ur matrikeln efter två år.

Styrelsemöten

Styrelsen hade 9 möten under 2019, protokollnummer 226 - 237 varav två fysiska möten under första halvåret, ett i Sundsvall och ett på Arlanda. Utöver detta ett konstituerande möte i samband med landsmötets avslutande i Máláge/Malå. Under hösten avsåde sig två styrelseledamöter sina uppdrag på grund av personliga skäl.

Stadgeenligt årsmöte

Det stadgeenligt utlysta Landsmötet hölls den 18:e maj år 2019 hölls i Máláge/Malå på Malå hotell

Förtroendevalda

Rådet i Riksorganisationen omfattar alla förtroendevalda i styrelse, valberedning, revisorssuppleant samt förtroendevalda inom olika organ och utskott.

Språk

Bland de förtroendevalda i styrelsen var fördelningen i 2019 års styrelse för de som talar flytande samiska 2 personer och de som talar hjälpligt/lite 2 personer.

Genusfördelning

Styrelsen bestod vid början av året av 8 kvinnor och 3 män, suppleanter inräknade.

Rådet bestod av 12 kvinnor och 8 män, ersättare och suppleanter inräknade.

Media

Riksorganisationen Same Ätnam har ställt upp på alla intervjuer som Sameradion och andra medier haft anledning att kontakta oss om.

Styrelsemöten

Det har hållits 12 styrelsemöten under året

1. 19-01-13 Telefonmöte
2. 19-01-15 AU protokoll
3. 19-01-20 Telefonmöte
4. 19.03.08 Fysiskt möte hotell Dragonen Umeå
5. 19-03-28 Telefonmöte
6. 19-04-27 Fysiskt möte Arlanda med valberedning och lekmannarevisor inbjudna
7. 19-05-17 Fysiskt möte i Malå
8. 19-05-19 Landsmöte Malå (Konstituerande möte)
9. 2019-08-28 Telefonmöte
10. 19-10-16 Telefonmöte
11. 19-11-05 Messengermöte
12. 19-12-03 Telefonmöte

Sammanfattning av verksamheten 2019

Medverkan och representation av styrelse och medlemmar

- 19-01-13 Projekt Lappstans framtid representeras av Lilian Mikaelsson.
- 19-03-06-07 Möte med LSS i Umeå. Styrelsen Same Ätnam.
- 19-03-06-09 Workshop med sameföreningar angående slöjdsituationen. Styrelsen Same Ätnam med föreningsrepresentanter.
- 19-03-22 Vårdsvatten dagen, Stockholm Conference Centre. Peter Rodhe höll föredrag om samiska rättigheter.
- 19-05-06-10 Nätverket NEIHR - Global urfolkshälsa, Peter Rodhe. Konferens i Kanada.
- 19-05-23 Civil Rights Defenders, Peter Rodhe.
- 19-06-18 - 19 Samrådet om minoritetspolitiska frågor i Luleå, Margareta Påve deltog.
- 19-06-24 Centralt samråd samisk hälsa Luleå, Margareta Påve deltog.
- 19-08-09 Åter begravning Lycksele, Märgge Uttjek deltog och bar en korg med huvudet på en av våra förfäder, och sänkte ner korgen i graven.
- 19-08-24-25 Deltagande i Storstämmingshelg, Lilian M och Gunnar Kuorak
- 19-08-29 Remissvar samiskt språkcentrum besvarad av Marita och Veronica Ekeke.
- 19-09-30 Yttrande till lagrådsremiss Konsultationsordning, Peter Rodhe och Kenneth Andersson.
- 19-10-09 Sametingets Kulturnämnd möte rörande Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji med Same Ätnam (RSÄ), Svenska Samers Riksförbund (SSR) Peter Rodhe (Liz-Marie Nilsen endast som tyst åhörare förde minnesanteckningar).
- 19-10-29 Centralt samråd nationella minoriteter, Margareta Påve.
- 19-11-05 Språkseminarium Marita Eriksson deltog.
- 19-11-05 Centralt samråd, samiska organisationer. Strategisk plan, Luleå, Margareta Påve deltog.
- 19-11-06 Arbete mot rasism och hatbrott arbetsmarknadsdepartementet Kristina Modée deltog.
- 19-11-10 Flytt av slöjden från Ájtte till Lycksele museum utförd av Lilian Mikaelsson.
- 19-11-26 - 28 november deltagande vid plenum Joakim Påve.

Projekt och annan verksamhet

- Slöjdsituationen i föreningar. Finansierades av RSÄ. Inleddes med en workshop den 9 mars 2019 och resulterade i en rapport som framlades till Landsmötet.
- Överföring av Same Ätnams slöjdsamling från Ájtte – Fjäll- och samemuseum i Jokkmokk Projektet finansierades av RSÄ och leddes av Lilian Mikaelsson, och resulterade i en flytt av samlingen den 10:e november till Lycksele skogsmuseum. Ett nytt kontrakt har upprättats.
- Sametingets Kulturnämnd rörande Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji. Ordförande Peter Rohde har haft möten med Sametingets Kulturnämnd och Svenska Samers Riksförbund (SSR), samt fört vidare samtal med SSR och Sameslöjdstiftelsens styrelse. Same Ätnams representant i styrelsen har också närvarat vid ett styrelsemöte.
- Deltagande i Sametingets beredningsgrupp för en Sanningskommission. Deltagande finansierades av Sametinget.